

Nr. 81/ 24.03.2025

Domnului Marcel CIOLACU
Prim-ministru al Guvernului României

Stimate domnule Prim-ministru,

Clubul Fermierilor Români susține și reprezintă constant interesele antreprenorilor români din sectorul agroalimentar, acționând ca un partener de dialog în relația cu autoritățile și instituțiile publice. În acest context, atragem atenția asupra deciziei Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale de a sista activitatea de prevenire a căderilor de grindină prin utilizarea rachetelor antigrindină – o măsură care riscă să provoace pagube semnificative atât culturilor agricole, cât și infrastructurii din mediul urban și rural, aflate în zonele protejate.

Sistemul Național Antigrintină protejează 2,4 milioane de hectare, având un cost aproximativ de 11–19 euro/ha, oferind beneficii directe pentru aproximativ două milioane de persoane. Conform Hotărârii de Guvern nr. 1010/2024, dezvoltarea acestui sistem reprezintă un obiectiv strategic, fiind parte a infrastructurii critice naționale. Utilizarea rachetelor produse de ROMARM S.A. asigură atât prevenirea formării grindinei, cât și stimularea precipitațiilor, fără impact negativ asupra mediului. Substanțele utilizate, clorura de calciu și clorura de sodiu, sunt naturale și inofensive pentru ecosistemul spațiului rural. Studiile și testele efectuate confirmă eficacitatea acestui sistem în diminuarea riscurilor asociate fenomenelor meteorologice extreme. Astfel că, întreruperea acestui program ar expune agricultura și infrastructura la vulnerabilități majore, afectând securitatea alimentară și compromițând o investiție strategică a statului.

La nivel global, tot mai multe țări implementează **sisteme de combatere a fenomenelor meteorologice periculoase**, în special pentru reducerea pagubelor provocate de grindină în agricultură. Exemple de bună practică putem identifica din state precum **Croația, Ungaria, Serbia sau Franța**, care utilizează tehnologii variate – de la **metoda rachetelor antigrindină și generatoare terestre (GT)**, până la **intervenții aviatice**. Aceste sisteme sunt coordonate de ministerele agriculturii sau de servicii meteorologice specializate, iar suprafețele protejate ajung la peste 1,5 milioane hectare în unele cazuri (ex. Republica Moldova, Ungaria, Bulgaria). În acest context, România are nevoie de o adaptare și implementare extinsă a sistemelor de combatere a fenomenelor meteo periculoase, pe modelul bunelor practici internaționale, pentru a proteja zonele agricole vulnerabile frecvent afectate de grindină. Dezvoltarea rețelei naționale de Unități de Combatere a Căderilor de Grindină (UCCG) trebuie consolidată ca parte a unei strategii integrate de adaptare la schimbările climatice și de creștere a rezilienței producției agricole la riscurile meteorologice.

Tabel. 1 Analiză privind metodele de combatere a fenomenelor meteo periculoase folosite în lume

ȚARA	AN ÎNCEPERE ACTIVITATE/ PERIODICITATE	ORGANISMUL COORDONATOR	METODA UTILIZATĂ	SUPRAFAȚA PROTEJATĂ
Bulgaria	1969 (cu intermitențe)	Min Agriculturii	Metoda rachetelor și aviație	1.300,00 mii ha 261 puncte de lansare
Croația	1976, anual	Min Agriculturii și Serviciul Meteo	GT și metoda rachetelor	
Rep.Moldova	1964, anual	Min Agriculturii și Serviciul Special pentru influențe active asupra proceselor hidrometeorologice	Metoda rachetelor	1.665,00 mii ha 132 puncte de lansare
Franța	1952, anual	Min Agriculturii și Departamentele regionale	GT	
	1995, anual	Min Agriculturii și Departamentele regionale	Aviație	
Germania	1975, anual	Autorități locale	Aviație	
Grecia	1984, anual, cu întreruperi	Min Agriculturii	Aviație	
	1982, anual	Min Agriculturii	GT	
Ungaria	1991, anual	Min Agriculturii	GT	1.533,00 mii ha 141 generatoare
Macedonia	1971, anual	Serviciul Meteorologic	Metoda rachetelor	
Serbia și Muntenegro	1967, anual	Min Agriculturii și Serviciul Meteorologic	Metoda rachetelor	1.100,00 mii ha 121 puncte de lansare
Spania	1970, anual	Min Agriculturii	GT	
Israel	Program experimental între 1960-1975 devenit operațional din 1975, anual	Proiect guvernamental	GT și metoda aviației	
Federația Rusă	Programe experimentale începând cu anii '60, anual din 1986	Min Agriculturii și Serviciul Meteorologic	Metoda aviației și metoda rachetelor pirotehnice	
SUA	Programe experimentale începând cu anii '30, reluate anual	Program guvernamental, NOAA, autorități locale, organizații publice și private, agenți economici	Aviație	

Sursa: SNACP

La cea de-a 10-a Conferință Științifică a Organizației Meteorologice Mondiale (OMM) privind modificarea vremii, au fost prezentate proiecte desfășurate la nivel global care implică intervenții active în atmosferă, în special prin **tehnologia de însămânțare a norilor (cloud seeding)**. Tabelul de mai jos evidențiază o diversitate de inițiative, de la **creșterea precipitațiilor** (predominantă în peste 30 de țări, inclusiv Algeria, China, India, Emiratele Arabe Unite) până la **suprimarea grindinei** (Austria, Canada, România) sau **dispersarea ceții** (Coreea, Rusia). România se remarcă printr-o abordare mixtă, aplicând atât măsuri de creștere a precipitațiilor, cât și de combatere a grindinei, ceea ce o aliniază tendințelor globale privind adaptarea la riscurile climatice. Aceste

practici devin tot mai relevante în contextul schimbărilor climatice și a nevoii de a proteja resursele agricole și infrastructura națională.

Tabel. 2 Tipuri de intervenții atmosferice implementate la nivel internațional

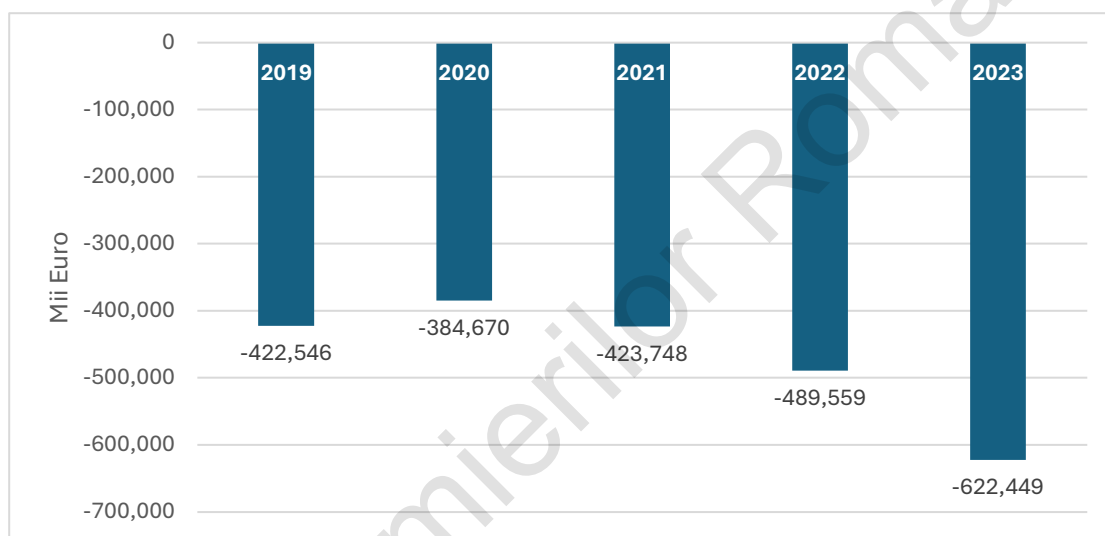
ȚARA	TIP PROIECT
ALGERIA	Creșterea precipitațiilor
ARGENTINA	Suprimarea grindinei și creșterea precipitațiilor
AUSTRALIA	Creșterea precipitațiilor
AUSTRIA	Suprimarea grindinei
BOZNIA ȘI HERȚEGOVINA	Suprimarea grindinei
BURKINA FASO	Creșterea precipitațiilor
CANADA	Suprimarea grindinei
CIAD	Creșterea precipitațiilor
CHILE	Creșterea precipitațiilor
CHINA	Creșterea precipitațiilor, suprimarea grindinei și dispersarea ceții
CUBA	Creșterea precipitațiilor
FILIPINE	Creșterea precipitațiilor
INDIA	Creșterea precipitațiilor
INDONEZIA	Creșterea precipitațiilor
IRAN	Creșterea precipitațiilor
ISRAEL	Creșterea precipitațiilor
IORDANIA	Creșterea precipitațiilor
JAPONIA	Creșterea precipitațiilor
KOREA	Creșterea precipitațiilor și dispersarea ceții
LIBIA	Creșterea precipitațiilor
MALAEZIA	Creșterea precipitațiilor
MALI	Creșterea precipitațiilor
MEXIC	Creșterea precipitațiilor
MONGOLIA	Creșterea precipitațiilor
MAROC	Creșterea precipitațiilor
PAKISTAN	Creșterea precipitațiilor
ROMANIA	Suprimare grindină, creșterea precipitațiilor
RUSIA	Creșterea precipitațiilor, suprimarea grindinei, disiparea ceții, redistribuirea precipitațiilor, protecție împotriva avalanșelor
ARABIA SAUDITĂ	Creșterea precipitațiilor
SENEGAL	Creșterea precipitațiilor
AFRICA DE SUD	Creșterea precipitațiilor
SIRIA	Creșterea precipitațiilor
THAILANDA	Creșterea precipitațiilor
EMIRATELE ARABE UNITE	Creșterea precipitațiilor
UZBEKISTAN	Creșterea precipitațiilor, suprmarea grindinei
ZIMBABWE	Creșterea precipitațiilor

Sursa: SNACP

Mai mult, având în vedere deficitul balanței comerciale din perioada 2019-2023, observăm o creștere de la 422.546 mii euro la 622.449 mii euro, marcând o creștere de 47,3% și evidențiind o dependență tot mai accentuată de importuri. În același timp, deficitul comercial pentru sectorul de fructe a urmat aceeași tendință, înregistrând o creștere de 48% între 2017 și 2023, ajungând la un deficit comercial de 847.522 mii euro. Totdată, sectorul viticol reflectă o deteriorare și mai accentuată, cu un deficit comercial al vinurilor majorat cu 196% în aceeași perioadă, valoarea

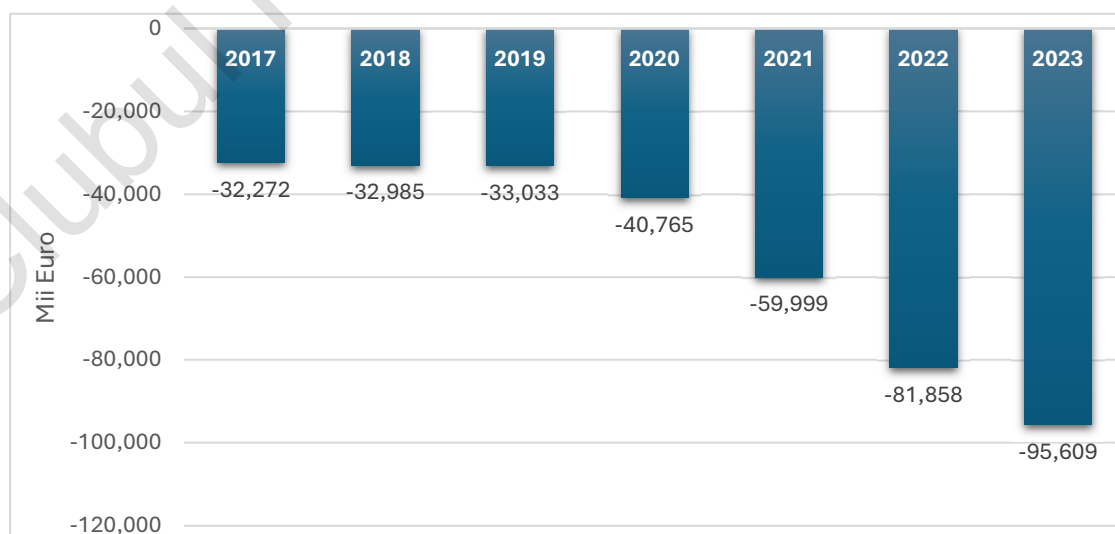
indicată fiind de 95.609 mii euro. Pentru categoria strugurilor destinați consumului, deficitul s-a amplificat cu 65%, ajungând la 77.797 mii euro în 2023. În ceea ce privește sectorul de cartofi, între 2017 și 2023, deficitul comercial pentru sămânța pentru cartof a crescut de peste 2,3 ori (de la 3,1 mil. euro la 10,4 mil. euro), iar pentru cartofii proaspeți sau refrigerați s-a majorat cu aproximativ 175% (de la 23,8 mil. euro la 65,5 mil. euro), cu fluctuații semnificative în anii intermediari.

Fig. 1 Balanța comercială a României pentru sectorul legumicol

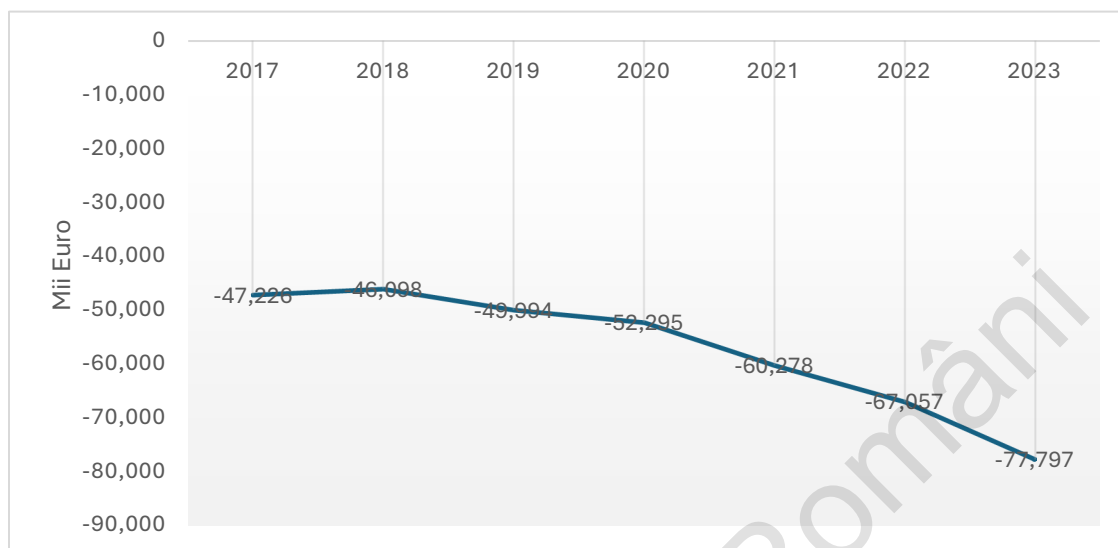
Sursa: TradeMap

Fig. 2 Balanța comercială a României pentru industria vinurilor

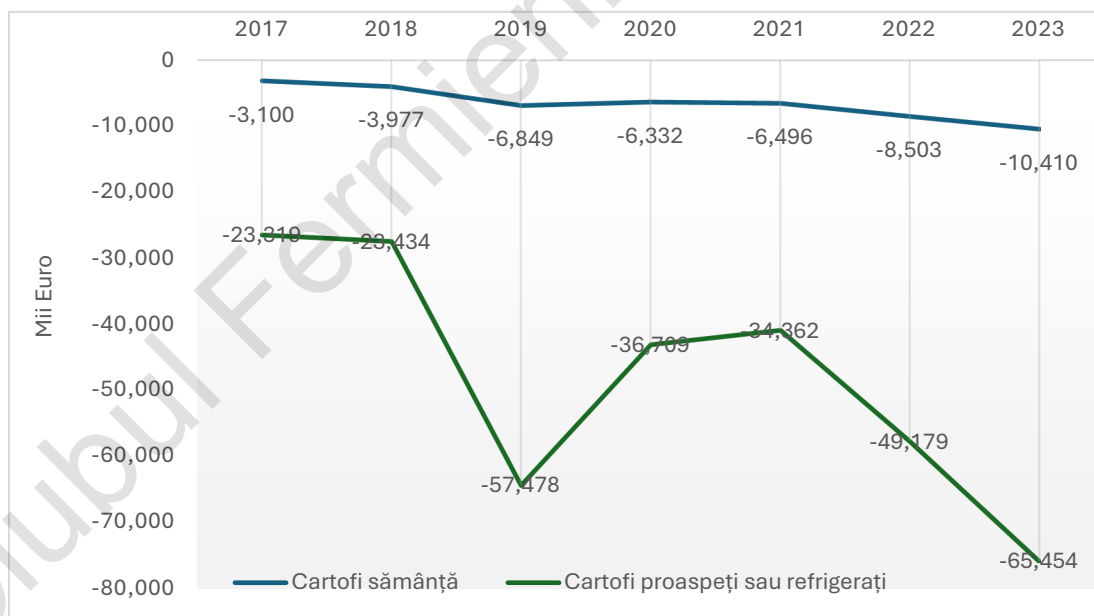
Sursa: TradeMap

Fig. 3 Balanța comercială a României pentru struguri destinați consumului

Sursa: TradeMap

Fig. 4 Balanța comercială a României pentru sectorul de cartofi

Sursa: TradeMap

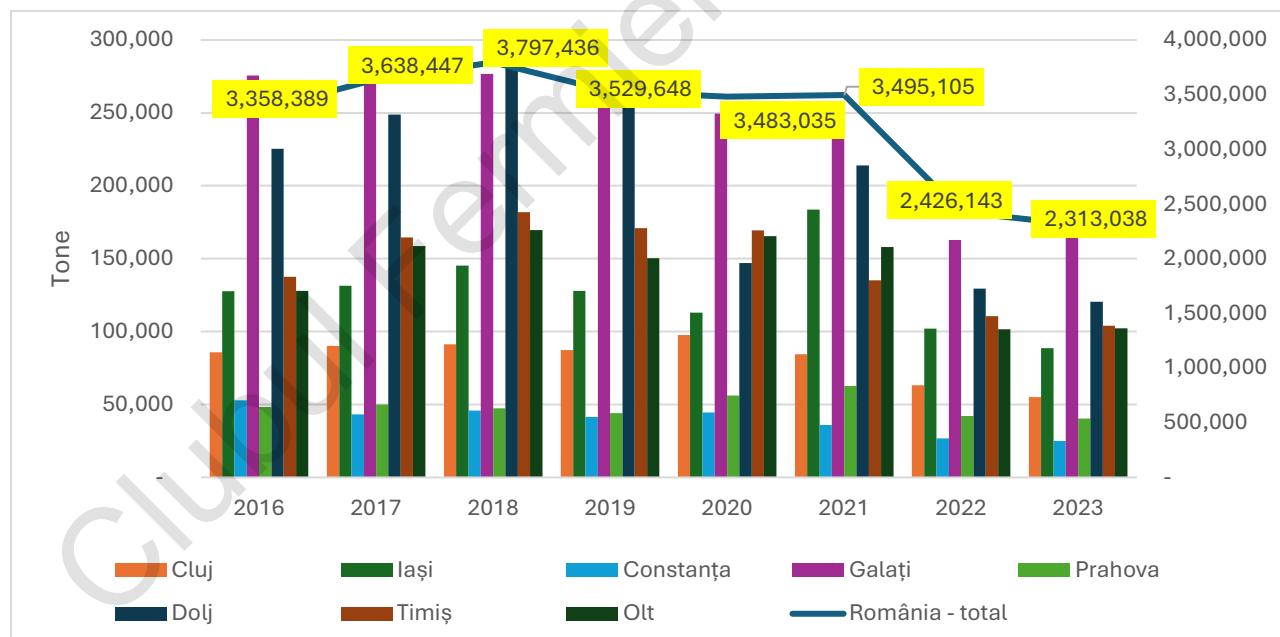
Această evoluție indică o luptă continuă a competitivității producătorilor români pe piața europeană, în condițiile în care fermierii sunt deja orientați către investiții în procesarea produselor agricole, în scopul reducerii dependenței de importuri și de a asigura securitatea alimentară la nivel național. **Sistemul de protecție antigrindină reduce pierderile agricole și**

contribuie la stabilitatea economică a sectorului. România are cel mai ridicat nivel de vulnerabilitate la secetă dintre statele membre ale Uniunii Europene, conform Observatorului Global pentru Secetă, iar eliminarea rachetelor antigrindină ar expune fermierii la riscuri climatice mai mari, afectând producția agricolă și sustenabilitatea economică a fermelor.

În schimb, conform Institutului Național de Statistică, producția de struguri pentru vin a înregistrat o creștere de 11% în aceeași perioadă (de la 698.086 tone la 773.711 tone), indicând o consolidare a capacității de producție și a randamentului culturilor viticole.

În perioada 2016–2018, **producția națională de legume a înregistrat o creștere semnificativă**, de la 3.358.389 tone în 2016 la 3.797.436 tone în 2018, marcând o expansiune de 13%. Această evoluție pozitivă a fost susținută de condiții climatice favorabile, investiții în tehnologii agricole și o cerere internă stabilă. Începând cu 2019, producția a început să scadă treptat, însă declinul sever s-a resimțit în anii 2022 și 2023, când volumul total s-a redus la 2.313.038 tone, cu aproape 39% sub nivelul maxim din 2018. Această contracție accentuată a fost determinată de seceta extremă, care a afectat culturile în majoritatea regiunilor agricole și de creșterea costurilor de producție, agravată de criza energetică și de impactul economic al conflictului de la graniță.

Fig. 5 Producția agricolă realizată pentru legume la nivel național și a principalelor județe

Sursa: INS

Pe fondul **stabilității economice din perioada 2016-2018 și absența unor fenomene meteorologice extreme** care să afecteze semnificativ recoltele agricole, producția de legume a înregistrat o creștere constantă în **principalele județe ale țării**. În Galați, producția a rămas relativ

stabilă, crescând ușor de la **275.634 tone** în 2016 la **276.713 tone** în 2018. În Dolj, s-a înregistrat una dintre cele mai semnificative creșteri, de **25,7%**, producția urcând de la **225.288 tone** în 2016 la **283.262 tone** în 2018, consolidând poziția județului ca unul dintre principalii producători de legume. Județul Iași a cunoscut, de asemenea, o creștere importantă, producția avansând cu **13,7%**, de la **127.747 tone** în 2016 la **145.223 tone** în 2018. În Timiș, producția de legume a crescut cu **32,3%**, atingând **181.921 tone** în 2018, față de **137.497 tone** în 2016, ceea ce reflectă o extindere semnificativă a capacității de producție. În Cluj, creșterea a fost mai moderată, de **6,4%**, de la **85.729 tone** în 2016 la **91.213 tone** în 2018, indicând o evoluție stabilă, dar fără o expansiune majoră a producției. Producția de legume în județul Olt a crescut cu **aproximativ 30% între 2016 și 2018, de la 127.843 tone la 169.686 tone**. În Constanța și Prahova, producția a înregistrat variații mai mici, menținându-se relativ constantă pe parcursul perioadei analizate, ceea ce demonstrează o adaptare la cererea pieței, dar fără creșteri semnificative.

În perioada analizată, **extinderea infrastructurii antigrindină și utilizarea rachetelor a avut un impact semnificativ asupra stabilității și protecției producției agricole**. Numărul punctelor de lansare operaționale a înregistrat o creștere de aproape 3 ori mai mare, de la 23 de unități în anul 2016 la 60 de unități în 2018, atingând un total de 99 puncte de lansare funcționale și 5 aflate în lucru, până în anul 2024. Această **expansiune a infrastructurii a contribuit în mod direct la reducerea pagubelor cauzate de fenomene meteorologice extreme, protejând culturile agricole și asigurând continuitatea producției în regiunile expuse riscului de grindină**.

Sistemele antigrindină și de stimulare a precipitațiilor contribuie la protejarea culturilor și la menținerea **stabilității economice** a fermierilor, mai ales în fața riscurilor climatice tot mai frecvente.

În sensul celor menționate, **majoritatea antreprenorilor din sectorul agricol, care dețin ferme vegetale și urmăresc asigurarea stabilității și dezvoltării sustenabile prin integrare și creșterea valorii adăugate, toți antreprenorii din sectorul horticola – viticultură, pomicultură, legumicultură – care au investit (cu sprijinul fondurilor europene) miliarde de euro în diverse tehnologii pentru a putea să fie competitivi pe plan european și a-și respecta angajamentele și obligațiile contractuale multi-anuale cu marile rețele de retail, sunt extrem de îngrijorați față de posibilul scenariu privind închiderea, chiar și temporară, a punctelor de lansare care le asigură protecția antigrindină**.

Protecția sporită împotriva daunelor cauzate de grindină a permis agricultorilor să-și securizeze investițiile, să mențină un flux constant de aprovizionare și să asigure siguranța alimentară la nivel național. De asemenea, menționăm faptul că aceste sisteme au contribuit la scăderea costurilor de asigurare pentru fermieri și la crearea unui mediu mai previzibil pentru planificarea activităților agricole.

În contextul discuțiilor privind posibila închidere a punctelor de lansare, propunem o abordare echilibrată: evitarea scenariului de închidere totală la nivel național – fără niciun studiu de impact - și realizarea unei **evaluări punctuale, amănunțite, din perspectivă economică, luând în considerare impactul integral pe tot ciclul de producție și valorificare comercială la nivelul fermierilor deserviți de fiecare punct de lansare.**

Evidențiem acei fermieri care realizează activități în sectorul legumicol, pomicol și vitivinicol, unde existența acestor puncte de lansare reprezintă nu doar stabilitatea unor producții anuale, ci și o abordare comercială integrată multi-anuală: **fermierii au investit în tehnologii de depozitare, condiționare, procesare și ambalare, în scopul listării produselor finite atât în sectorul Horeca, cât și în zona de retail, demersuri care au durat ani de zile, și ar putea fi anulate imediat din cauza închiderii tuturor punctelor de lansare.**

În contextul unui posibil scenariu al întreruperii funcționării sistemului național antigrindină, asigurarea culturilor în privința riscului de grindină - chiar fiind absolut necesară - nu este o soluție exclusivă, acoperitoare și viabilă pentru sectorul horticola, datorită obligațiilor comerciale multi-anuale asumate de aceștia pe termen scurt și mediu în raport cu piața (RETAIL și HORECA).

Clubul Fermierilor Români rămâne disponibil pentru a continua strânsa colaborare cu instituția pe care o reprezentați și ne angajăm să oferim expertiză, resurse și sprijin pentru a atinge obiective comune și pentru a consolida performanțele economice ale fermierilor din România. Suntem parteneri dedicați, deschiși la dialog și cooperare în beneficiul întregii comunități agricole din România.

Vă rog să primiți, domnule Prim-ministru, expresia celei mai înalte considerații.

Cu stimă,

Florian Ciolacu,
Director Executiv

Clubul Fermierilor Români pentru Agricultură Performantă